

Anotācija sabiedriskās domas pētījumam par dopinga lietošanu sportā

<p>Pētījuma mērķis, uzdevumi un galvenie rezultāti latviešu valodā</p> <p>Pētījuma mērķi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Noskaidrot sportistu pieredzi saistībā ar dopinga kontroli; - Apzināt sportistus par viņu pienākumu ziņot par savu atrašanās vietu; - Noskaidrot sportistu zināšanas un pieredzi saistībā ar terapeitiskās lietošanas atļaujām; - Uzzināt sportistu vērtējumu un zināšanas par sportā aizliegtajām vielām; - Noskaidrot, kur sportisti iegūst informāciju par dopinga tēmu; - Uzzināt par sportistu uztura bagātinātāju lietošanas un iegādes pieredzi. <p>Pētījuma galvenie rezultāti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dopinga lietošana ir aktuāla problēma Latvijas sportā. Vairāk nekā divām trešdaļām (69%) aptaujāto sportistu ir bijusi saskarsme ar dopinga lietošanas problemātiku – personīgi zinot tādu sportistu, jūtot (rodoties aizdomām) vai dzirdot no apkārtējiem par dopinga lietošanas gadījumiem savā sporta veidā. Gandrīz trešdaļa (31%) aptaujāto apgalvoja, ka pēdējo 12 mēnešu laikā ir piedalījušies sacensībās, kurās dalībnieku rezultātus varētu būt ietekmējusi dopinga lietošana. 12% respondentu personīgi pazīst sportistu, kurš pēdējo 12 mēnešu laikā ir lietojis sportā aizliegtas vielas un piedalījies sporta sacensībās bez terapeitiskās lietošanas atļaujas (TUE). ✓ Aptaujāto sportistu vidū dominēja atbalsts dažādām aktivitātēm, lai novērstu dopinga lietošanu sportā. ✓ Uz dopinga kontroli pēdējo 12 mēnešu laikā ir aicināti 16% aptaujāto sportistu. Visā sportiskās karjeras laikā dopinga kontrole ir veikta katram otrajam (48%) aptaujas dalībniekam. ✓ Pienākums ziņot par savu atrašanās vietu pašlaik ir 10% sportistu. Par terapeitiskās lietošanas atļauju (TUE) iespēju ir informēta gandrīz puse (47%) respondentu. ✓ Pieejamā informācija par antidopinga tēmu kopumā apmierina gandrīz divas trešdaļas (64%) sportistu. ✓ Nozīmīgākie informācijas avoti, kur sportisti vērstos vai meklētu informāciju par dopinga tēmu, ja tāda būtu nepieciešama, ir sporta ārsts, Latvijas Antidopinga birojs, Pasaules Antidopinga aģentūras (WADA) resursi, personīgais vai kluba treneris. ✓ Latvijas Antidopinga biroja veidoto iniciatīvu “Patiess Sports” ir pamanījuši 41% aptaujas dalībnieku. ✓ Aktuāla problēma Latvijas sportā ir arī emocionālā vardarbība - ņirgāšanās, diskriminācija, to personīgi ir piedzīvojuši gandrīz trešdaļa (32%) respondentu. 	<p>Pētījuma mērķis, uzdevumi un galvenie rezultāti angļu valodā</p> <p>Research objectives:</p> <ul style="list-style-type: none"> - To determine the experience of athletes in relation to doping control; - To assess athletes' awareness of their obligation to report their whereabouts; - To determine athletes' knowledge and experience in relation to; - To determine athletes' assessment and knowledge of substances prohibited in sport; - To determine where athletes obtain information on the topic of doping; - To determine athletes' experience of using and purchasing nutritional supplements. <p>Main research results:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Doping is currently a problem in Latvian sport. More than two-thirds (69%) of surveyed athletes have had contact with the issue of doping, personally knowing an athlete who used doping, feeling (suspecting) or hearing from others about cases of doping in their sport. Almost a third (31%) of the surveyed claimed that they had participated in competitions in the last 12 months in which the results of the participants could have been affected by doping. 12% of respondents personally know an athlete who has used prohibited substances in sports in the last 12 months and participated in sports competitions without a therapeutic use exemption (TUE). ✓ Support for various activities to prevent doping in sports prevailed among the surveyed athletes. ✓ 16% of surveyed athletes have been invited to doping control in the last 12 months. Doping control has been performed on every second (48%) of the survey participants throughout their sports career. ✓ 10% of athletes are currently obliged to report their whereabouts. Almost half (47%) of respondents have been informed about the possibility of a therapeutic use exemption (TUE). ✓ The information available on the topic of anti-doping in general satisfies almost two-thirds (64%) of athletes. ✓ The most important sources of information where athletes would turn or seek information on the topic of doping, if necessary, are a sports doctor, the Latvian Anti-Doping Bureau, resources of the World Anti-Doping Agency (WADA), a personal or club trainer. ✓ 41% of survey participants are aware of the initiative “Patiess sports” (“True sports”) created by the Latvian Anti-Doping Bureau. ✓ Emotional violence is also a current problem in Latvian sports - mockery, discrimination -, almost a
---	---

Uzmākšanos, pavadināšanu vai nepiedienīgu uzvedību no citiem sportistiem, no trenera puses vai no citiem sporta darbiniekiem, piem., medicīnas personāla, sporta federācijas darbiniekiem ir piedzīvojuši 8% respondentu.	third (32%) of respondents have personally experienced this. Harassment, seduction or inappropriate behavior from other athletes, from the coach or from other sports employees, e.g., medical personnel, sports federation employees, have been experienced by 8% of respondents.
---	--

Galvenās pētījuma tēmas	<ul style="list-style-type: none"> - Sportistu pieredze saistībā ar dopinga kontroli; - Sportistu pienākums ziņot par savu atrašanās vietu; - Zināšanas un pieredze ar terapeitiskās lietošanas atļaujām; - Dažādu apgalvojumu vērtējums un zināšanas par sportā aizliegtajām vielām; - Informācijas ieguve par dopinga tēmu; - Uztura bagātinātāju lietošana un iegāde.
Pētījuma pasūtītājs	Latvijas Antidopinga birojs, reģ. Nr. 90001833931
Pētījuma īstenotājs	SIA "Latvijas Fakti", reģ. Nr. 40103083424
Pētījuma īstenošanas gads	2024. un 2025. gads
Pētījuma finansēšanas summa un finansēšanas avots	2'600,00 EUR neieskaitot PVN, Latvijas Antidopinga biroja budžeta līdzekļi
Pētījuma klasifikācija	12.2. padziļinātas ekspertīzes pētījumi politikas vai tiesiskā regulējuma izstrādei, politikas analīzei un ietekmes novērtēšanai – pētījumi, kas tiek izstrādāti, lai iegūtu neatkarīgu analīzi par konkrētas politikas vai tiesiskā regulējuma izstrādes nepieciešamību, novērtētu esošās politikas vai regulējuma īstenošanu un sasniegtos rezultātus;
Politikas joma, nozare	Sports
Pētījuma ģeogrāfiskais aptvērums (visa Latvija vai noteikts reģions/novads)	Visa Latvija
Pētījuma mērķa grupa/-as (piemēram, Latvijas iedzīvotāji darbības vecumā)	Tika uzrunāti visi aktīvie, esošie un bijušie sportisti. Augstas klases sportisti, izlases sportisti, jaunie sportisti un amatieri.
Pētījumā izmantotās metodes pēc informācijas ieguves veida:	Kvantitatīvās aptaujas veikšana un datu analīze
Kvantitatīvās pētījuma metodes	
1) aptaujas izlases metode	Pašreizpildes interneta aptauja (WAPI)
2) aptaujāto/anketēto respondentu/vienību skaits	311 respondenti
Izmantotās analīzes grupas (griezumi)	Dzimums, vecums, pārstāvētais sporta veids, vai sportists ir uzaicināts uz dopinga kontroli pēdējo 12 mēnešu laikā..
Pētījuma pasūtītāja kontaktinformācija	Latvijas Antidopinga biroja vecākais eksperts izglītības un informācijas jautājumos Ivans

	Šapošņikovs, mob. tel. 29378629, e-pasts: Ivans.Saposnikovs@antidopings.gov.lv
Pētījuma autori	Oksana Kurcalte, Evija Mansone, Jeļena Karadžana, Ivars Krastiņš, Karīna Bunere, Marta Skrube, Helēna Zaķe, Oskars Zalāns